

Domov>Družinske zadeve in dedovanje>Dedovanje>**Dedovanje**

Dedovanje

Švedska

*Ta informativni list je bil pripravljen v sodelovanju s Svetom notariatov EU (CNUe).***1 Kako se sestavi razpolaganje za primer smrti (oporoka, skupna oporoka, dedna pogodba)?**

Oporoko lahko sestavi vsakdo, ki je dopolnil 18 let. Oporoka ni veljavna, če je bila sestavljena pod vplivom duševne bolezni. Oporoka je veljavna, če je sestavljena v pisni obliki in jo oporočitelj podpiše ob hkratni navzočnosti dveh prič, ki jo prav tako podpišeta. Priči morata vedeti, da sta prič oporoki, ni pa jima treba poznati vsebine oporoke.

Priči morata biti starejši od 15 let in ne smeta biti oporočiteljev zakonski oziroma zunajzakonski partner, brat ali sestra ali neposredni sorodnik ali si biti z oporočiteljem zelo blizu. Oseba prav tako ne more biti priča, če ji je v oporoki zapuščena dedščina ali če je dedščina zapuščena njenemu zakonskemu oziroma zunajzakonskemu partnerju, bratu ali sestri ali neposrednemu sorodniku ali komu, s katerim si je zelo blizu.

Oporočitelj lahko sestavi izredno oporoko (*nödtestamente*), če zaradi bolezni ali drugega nujnega primera ne more sestaviti oporoke na zgoraj opisan način. V takem primeru lahko oporočitelj oporoko sestavi ustno pred dvema pričama ali pa jo lastnoročno napiše in podpiše.

Če oseba meni, da je treba oporoko razglasiti za nično, mora pri sodišču vložiti ugovor zoper oporoko. Ugovor mora vložiti v šestih mesecih od dneva, ko je prejela oporoko.

Razpolaganje z zapuščino je veljavno le v skladu s predpisi, ki urejajo oporoke. Dedne pogodbe ali druge pogodbe o prenosu premoženja po smrti zato niso veljavne.

2 Ali mora biti razpolaganje overjeno in na kakšen način?

Na Švedskem ni pravil o registraciji oporok.

Če želi oporočitelj zagotoviti, da oporoka obstaja in da jo je mogoče po njegovi smrti izvršiti, bi moral osebi, ki ji zaupa, povedati, kje je oporoka shranjena. Oporoke se pogosto hranijo v odvetniški pisarni ali na banki. Če po oporočiteljevi smrti oporoke ni mogoče najti, se dedovanje izvede na podlagi zakona. Če se oporoka pozneje najde, se lahko zapuščina ponovno razdeli. Za to velja zastaralni rok desetih let.

3 Ali je svoboda do razpolaganja za primer smrti omejena (npr. z nujnim deležem)?

Da, če je oseba poročena in/ali ima otroke, obstajajo omejitve pravice do razpolaganja s premoženjem.

Če je bil zapustnik poročen, ima preživeli zakonec pravico prejeti premoženje, ki skupaj s tistim, ki ga je prejel ob razdelitvi skupnega premoženja ali ki pomeni njegovo ločeno premoženje, ustreza štirim osnovnim cenovnim zneskom v skladu s členoma 6 in 7 poglavja 2 zakona o socialnem zavarovanju (2014: 44 400 SEK x 4 = 177 600 SEK) (pravilo osnovnega zneska). Ta pravica velja, če ima zapuščina zadostno vrednost. Če premoženje nima take vrednosti, to pomeni, da preživeli zakonec deduje vse obstoječe premoženje. Oporoke, s katerimi se omejuje ta pravica, v tem smislu niso veljavne. Zapustnikovi otroci in vnuki (imenovani *bröstarvingar*) imajo pravico do nujnega deleža dedščine. Nujni delež (*laglott*) znaša polovico zakonitega dednega deleža, ki jim pripada. Po zakonu imajo zapustnikovi dediči enake pravice do dedščine. Oporoke, s katerimi se omejuje ta nujni delež, v tem smislu niso veljavne. Če želi otrok ali vnuk prejeti nujni delež, mora v šestih mesecih od prejema oporoke zahtevati njeno spremembo.

4 Kdo in koliko deduje, če razpolaganja za primer smrti ni?

Če ni posebnega razpolaganja za primer smrti, se dedščina razdeli v skladu z dedovanjem na podlagi zakona. Pogoji za pravico do dedščine je, da je oseba živa v trenutku zapustnikove smrti. Oseba, ki je bila spočeta do trenutka pokojnikove smrti in je rojena po njegovi smrti, ima prav tako pravico do dedščine. Po zakonu obstajajo trije dedni redi. Prvi dedni red vključuje pokojnikove otroke ali vnuke. Drugi dedni red vključuje pokojnikove starše ter brate in sestre, v tretji dedni red pa spadajo stari starši in njihovi otroci, tj. bratje in sestre pokojnikovih staršev. Dedščina se razdeli po enakih delih med vsakim redom. Drugi dedni red ne deduje, če je živ kdo iz prvega dednega reda. Tretji dedni red deduje, če ni živ nihče iz prvega ali drugega dednega reda.

Če je bil pokojnik poročen, zapuščina pripada preživelemu zakoncu. Po smrti preživelega zakonca dedujejo otroci ali vnuki kot skupni dediči; če teh ni, dedujejo dediči iz drugega ali tretjega dednega reda. Ti dediči so torej upravičeni do sekundarnega dedovanja po smrti preživelega zakonca.

Če pokojnik zapusti otroke, ki niso otroci preživelega zakonca, imajo ti pravico prejeti zakoniti delež po zapustnikovi smrti.

Če dedičev ni, zapuščina preide na sklad za dedščine (*den allmänna arvsfonden*).

5 Kateri organ je pristojen:**5.1 glede vprašanj dedovanja?**

Dedščina se večinoma razdeli brez sodelovanja organov. Po smrti zapuščino skupaj razdelijo osebe, ki so upravičene do zapuščine, tj. skupni lastniki pokojnikove zapuščine. Osebe, ki so upravičene do zapuščine, so preživeli zakonec ali zunajzakonski partner, dediči in univerzalni voliljojemniki. Tri mesece po smrti je treba popis zapuščine predložiti švedski davčni upravi (Skatteverket). V popisu so navedeni premoženje in dolgi iz pokojnikove zapuščine. V njem je navedeno tudi, kdo je pooblaščen za zastopanje zapuščine. Švedska davčna uprava je tudi pristojna za iskanje dedičev, za katere ni znano, kje se nahajajo, in sicer z objavo obvestila v uradnem listu Post- och Inrikes Tidningar.

Če to zahteva katera od oseb, ki so upravičene do zapuščine, lahko sodišče odredi, naj se premoženje dodeli v upravljanje uradnemu upravitelju premoženja (*boutredningsman*), in takega upravitelja tudi imenuje. Če se osebe ne morejo dogovoriti o delitvi zapuščine, se imenuje posebni pooblaščenec za delitev zapuščine (*skiftesman*), ki lahko prisilno razdeli zapuščino. Pooblaščenca za delitev zapuščine imenuje sodišče splošne pristojnosti.

Zapuščinske spore prav tako rešuje sodišče splošne pristojnosti.

Če je katera od oseb, ki so upravičene do zapuščine, mladoletna ali ni poslovno sposobna, se imenuje skrbnik (*god man*), ki ga določi glavni skrbnik (*överförmyndaren*).

5.2 za sprejem izjave o odpovedi dedščini ali njenem sprejemu?**5.3 za sprejem izjave o odpovedi volilu ali njegovem sprejemu?****5.4 za sprejem izjave o odpovedi nujnega deleža ali njegovem sprejemu?**

Posebna izjava dediča o sprejemu dedščine se ne zahteva. Vendar se mora dedič javiti, če pa je dedič tudi oseba, upravičena do zapuščine, mora pomagati pri njenem upravljanju.

Če je oseba upravičena do dediščine na podlagi oporoke, mora o oporoki obvestiti zakonite dediče, če želi uveljaviti svojo pravico. Dediči so obveščeni o oporoki, ko jim je izročena overjena kopija oporoke in ko potrdijo njen prejem. Dediči, ki menijo, da je treba oporoko razglasiti za nično, dediči, ki želijo spremeniti oporoko, da bi prejeli svoj nujni delež, ali preživeli zakonec, ki želi uveljaviti pravilo osnovnega zneska, lahko v šestih mesecih po prejemu obvestila o oporoki vložijo ugovor pri sodišču.

Pokojnikov otrok ali vnuk se lahko odpove pravici do dediščine v korist preživelega zakonca. S tem ne izgubi pravice do dediščine, temveč jo odloži. Dedič ima pravico do sekundarnega dedovanja zapuščine preživelega zakonca, in ko ta umre, dedič prejme svoj minimalni delež. Če ob smrti preživelega zakonca dedič ni več živ, namesto njega deduje njegov dedič.

Dedič ali voliljojemnik se lahko odpove pravici do dediščine tako, da to sporoči zapustniku pred njegovo smrtjo. Če ni določeno drugače, taka odpoved velja za zapustnikove dediče. Vendar pa ima dedič ali njegovi dediči vedno pravico prejeti svoj nujni delež.

Če dedič ali voliljojemnik umakne svojo izjavo o sprejemu dediščine ali ne zahteva dediščine, ga lahko davčna uprava pozove, naj uveljavi svojo pravico v šestih mesecih od vročitve takega poziva. Če dedič ali voliljojemnik tega ne stori, izgubi pravico do dediščine. Pravici do dediščine se je mogoče odpovedati do trenutka, ko je zapuščina razdeljena.

6 Kratek opis postopka za ureditev dedovanja v nacionalnem pravu, vključno z likvidacijo zapuščine in delitvijo premoženja (to vključuje informacijo, ali postopek dedovanja začne sodišče ali drugi pristojni organ na lastno pobudo).

Po smrti pokojnika morajo osebe, ki so upravičene do zapuščine, to so preživeli zakonec ali zunajzakonski partner, dediči in univerzalni voliljojemniki, skupaj upravljati zapustnikovo premoženje. Odgovorni so za pripravo popisa zapuščine (*bouppteckning*) in njegovo predložitev davčni upravi. Če je premoženje večje od dolgov, se presežni znesek razdeli, kot je določeno v zakonu ali oporoki. Zapuščina se razdeli na podlagi dokumenta o delitvi zapuščine (*arvskifte*), ki ga sestavijo dediči in univerzalni voliljojemniki. Sestavljen mora biti v pisni obliki, dediči pa ga morajo podpisati. Če se dediči ne morejo dogovoriti o delitvi, se lahko imenuje pooblaščenec za delitev zapuščine (*skiftesman*), ki lahko izvede prisilno razdelitev. Če je imenovan v oporoki imenovan izvršitelj (*testamentsexekutor*), je ta odgovoren za delitev zapuščine.

Če je bil pokojnik poročen ali je živel v zunajzakonski skupnosti, se skupno premoženje običajno razdeli, kar se izvede pred razdelitvijo pokojnikove zapuščine.

7 Kako in kdaj postane posameznik dedič ali voliljojemnik?

Posameznik postane dedič (*arvinge*) na podlagi zakona. Pogoj, da posameznik postane dedič, je, da je živ ob zapustnikovi smrti oziroma da je bil spočet pred zapustnikovo smrtjo, rojen pa pozneje. Obstajajo trije dedni redi oseb, ki so upravičene do zapuščine; za več informacij glej odgovor na vprašanje 4. Posameznik postane voliljojemnik (*testamentstagare*), če pridobi volilo na podlagi veljavne oporoke. Če ob oporočiteljevi smrti voliljojemnik ni živ, namesto njega dedujejo njegovi sorodniki, ki so upravičeni do dediščine v skladu z zakonitim dedovanjem.

8 So dediči odgovorni za dolgove pokojnika, in če je tako, pod katerimi pogoji?

Ne, dediči ne odgovarjajo za pokojnikove dolgove. Ko oseba umre, se njeno premoženje in dolгови prenesejo v zapuščino (*dödsbo*). Zapuščina je samostojna pravna oseba in ima zato lastne pravice in obveznosti. Če dolгови presegajo vrednost premoženja, gre zapuščina v stečaj, dediščina pa se ne razdeli.

9 Kateri dokumenti in/ali informacije so običajno potrebni za vpis nepremičnine?

Vsakdo, ki je pridobil nepremično premoženje z lastninskimi pravicami, mora vložiti vlogo za vpis pridobitve (vpis lastninske pravice) pri nacionalnem geodetskem zavodu (<https://www.lantmateriet.se/>), običajno v treh mesecih od pridobitve. Oseba, ki vложи vlogo za vpis lastninske pravice, mora priložiti dokument o pridobitvi in druga potrebna dokazila o pridobitvi. To pomeni, da je treba na primer ob nakupu med drugim priložiti dokument o nakupu. Če je premoženje pridobljeno z dedovanjem, v nekaterih primerih načeloma zadostuje (če je do zapuščine upravičena samo ena oseba), če se priloži izvirnik in overjena kopija registriranega popisa zapuščine. V drugih primerih je treba priložiti izvirnik in overjeno kopijo dokumenta o delitvi zapuščine. Včasih je treba priložiti tudi druge dokumente, na primer soglasje glavnega skrbnika, če je do zapuščine upravičena mladoletna oseba ali oseba, ki ni poslovno sposobna. V nekaterih primerih se lahko vlogi za vpis lastninske pravice namesto dokumenta o delitvi zapuščine priloži oporoka, ki je pridobila pravni učinek.

Šteje se, da je lastnik premoženja oseba, ki je zadnja vložila vlogo za vpis lastninske pravice.

9.1 Je imenovanje upravitelja obvezno ali obvezno na zahtevo? Kaj je treba storiti, če je obvezno ali obvezno na zahtevo?

Imenovanje uradnega upravitelja zapuščine je obvezno, če ga zahteva oseba, ki je upravičena do zapuščine. Voliljojemnik, tj. oseba, ki je pridobila volilo na podlagi oporoke, ima pravico zahtevati imenovanje uradnega upravitelja zapuščine. Upravitelja zapuščine imenuje pristojno sodišče. Upravitelj zapuščine mora imeti potrebno znanje za upravljanje zapuščine.

Oporočitelj lahko v oporoki določi, naj za upravljanje zapuščine namesto dedičev in univerzalnih voliljojemnikov skrbi izvršitelj.

9.2 Kdo lahko izvrši pokojnikovo razpolaganje za primer smrti in/ali upravlja s premoženjem?

Predvsem lahko to izvršijo osebe, ki so upravičene do zapuščine, to so preživeli zakonec ali zunajzakonski partner, dediči in univerzalni voliljojemniki. Osebe, ki so upravičene do zapuščine, morajo biti navedene v popisu zapuščine. Če je imenovan uradni upravitelj zapuščine ali izvršitelj oporoke, je ta pooblaščen za zastopanje zapuščine namesto oseb, ki so upravičene do zapuščine.

9.3 Katera pooblastila ima upravitelj?

Naloga uradnega upravitelja zapuščine je analizirati premoženje in dolgove iz zapuščine ter upravljati premoženje. Poleg tega je treba ugotoviti, kdo so dediči ali voliljojemniki, da se zapuščina lahko razdeli na podlagi zakonitega ali oporočnega dedovanja. V ta namen je upravitelj zapuščine pooblaščen za podpisovanje pravnih dokumentov, ki so za to potrebni. Obstajajo tudi nekatere omejitve glede pooblastil upravitelja zapuščine, na primer pri prodaji nepremičnine mora imeti pisno soglasje vseh skupnih lastnikov, če pa ga ne more pridobiti, mora imeti dovoljenje pristojnega okrožnega sodišča.

10 Kateri dokumenti, ki dokazujejo status in pravice upravičencev, se običajno izdajajo po nacionalnem pravu med postopkom dedovanja ali ob koncu postopka? Ali imajo dokazno moč?

Najpogostejša dokumenta sta popis zapuščine in dokument o delitvi zapuščine.

Popis zapuščine (*bouppteckning*): Po opravljenem postopku popisa zapuščine, na katerega morajo biti povabljeni vsi dediči in voliljojemniki, se sestavi popis zapuščine, ki ga je treba predložiti švedski davčni upravi. V popisu morajo biti med drugim navedeni dediči in voliljojemniki ter premoženje in dolгови iz zapuščine. Oseba, ki najbolje pozna zapuščino in ki predloži popis zapuščine, mora uradno potrditi, da so podatki v popisu zapuščine točni. Dve osebi morata potrditi, da je bilo vse pravilno zapisano v popis zapuščine. Popisu zapuščine je treba priložiti oporoko in predporočno pogodbo. Davčna uprava registrira popis zapuščine. Registrirani popis zapuščine je pomemben v civilnem pravu. Osebe, ki so upravičene do zapuščine, ga lahko uporabljajo samostojno ali skupaj z dokumenti o delitvi zapuščine kot dokument o upravičenju, na primer kadar je treba dvigniti denar s pokojnikovega bančnega računa ali vložiti vlogo za vpis lastninske pravice na premoženju.

Dokument o delitvi zapuščine (*arvsskifte*): Ko se zapuščina deli, je treba sestaviti dokument o delitvi zapuščine. Sestavljen mora biti v pisni obliki, dediči in/ali voliljojemniki pa ga morajo podpisati. Dokument o delitvi zapuščine je prav tako pomemben v civilnem pravu in se lahko uporablja kot dokument o upravičenju za osebe, ki so upravičene do zapuščine.

V švedskem pravu velja načelo proste presoje dokazov, kar pomeni, da ni posebnih določb o dokazni vrednosti določenih dokumentov.

Spletna stran je del portala [Tvoja Evropa](#).

Veseli smo vaših [povratnih informacij](#) o uporabnosti informacij.

This webpage is part of an EU quality network

Zadnja posodobitev: 16/12/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.